

Finanssivalvonnan lausunto talousvaliokunnalle hallituksen esitykseen eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 46/2025 VP)

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua kantansa asiaan.

Finanssivalvonta kannattaa hallituksen esityksen mallia valvonnan hajauttamisesta ja sitä, että Finanssivalvonta valvoo suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä valvottavissaan. Finanssivalvonta aikoo yhdistää tekoälyvalvonnan soveltuvin osin osaksi muuta finanssisektorin tietojärjestelmien sekä IT- ja kyberriskien valvontaa. Finanssivalvonta on hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä nostanut esiin, että on epäselvää mikä viranomainen valvoo tekoälyn käyttöä Finanssivalvonnan valvottavissa siltä osin, kuin kyseessä ei ole nimetyt suuririskiset tekoälyjärjestelmät. Tekoäly tulee olemaan läpileikkaava teknologia, joka on osa kaikkia prosesseja. Sen vuoksi tekoälyä ei pidä ajatella eristettäväksi yhdeksi valvottavaksi asiaksi vaan se on yksi tuotantokomponentti prosesseissa.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti Finanssivalvonnan johtokunta tuomitsee maksettavaksi Finanssivalvonnan määräämät uhkasakot ja päättää hallinnollisista seuraamuksista. Finanssivalvonnan johtokunta tekee päätökset Finanssivalvonnan johtajan esityksestä. Johtokunnan jäsenet ovat riippumattomia Finanssivalvonnan valvottavista. Finanssivalvonnan sanktiotoimivaltuudet perustuvat pitkälti EU-sääntelyyn ja seuraamusmaksujen enimmäismäärät voivat kohota huomattavan suuriksi. Finanssivalvonnalla on pitkä kokemus ja vahva osaaminen hallinnollisten sanktioiden määrittämisestä.

Hallituksen esityksen mukaisesti tekoälyjärjestelmien valvonnan seuraamusmaksulautakunta määräisi yli 100 000 euron seuraamusmaksut. Alle 100 000 euron seuraamusmaksuista päättäisi Finanssivalvonnan johtokunta. Finanssivalvonta pitää hallituksen esitystä tältä osin ongelmallisena, sillä jos rahoituslaitos rikkoo EU:n tekoälyasetuksen vaatimuksia, on mahdollista, että se rikkoo samalla finanssialan lainsäädännössä muita vaatimuksia, ja joiden sanktiointi on yksinomaan Finanssivalvonnan toimivallassa. Tällaisen sanktioasian käsittely kahdessa eri viranomaisessa olisi rahoituslaitosten kannalta kohtuutonta, vähentäisi oikeusvarmuutta, eikä olisi viranomaisten rajallisten voimavarojen vuoksi tarkoituksenmukaista. Se olisi myös omiaan monimutkaistamaan ja pitkittämään seuraamusmaksuprosesseja. Finanssivalvonta pitäisi parempana, että Finanssivalvonnan johtokunta päättäisi finanssisektoria koskevat seuraamusmaksut niiden suuruudesta riippumatta.

Finanssivalvonta kannattaa esitystä, että se toimii viranomaisena, joka ilmoittaa Euroopan keskuspankille yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvia luottolaitoksia koskevien markkinavalvontatoimiensa yhteydessä

Maksupalvelut ja järjestelmävalvonta, Jussi Terho

20.5.2025
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2025/875

määrittämät tiedot, joilla voi olla mahdollisesti merkitystä Euroopan keskuspankin vakavaraisuuden valvontatehtäville.

Liitteet

Kirjoita tähän

Jakelu

Tiedoksi

Kirjoita tähän